

EXPUNERE DE MOTIVE

Obținerea statutului de stat membru în structurile euro-atlantice (UE și NATO) a oferit României posibilitatea de a redirecționa eforturi și resurse către procese de aprofundare a reformelor adoptate. Aceasta a presupus și revigorarea atenției acordate unor domenii precum ecologismul, promovarea egalității de șanse, activitatea de voluntariat.

În România, activitatea de voluntariat a început să fie promovată după Revoluția din Decembrie 1989 și a avut un traseu oscilant, care a culminat cu adoptarea Legii voluntariatului nr. 195/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 27 iulie 2006. După integrarea României în Uniunea Europeană, activitatea de voluntariat a dobândit valențe noi, care însă nu au fost transpuse într-un act normativ modern, viabil, care să acopere situațiile apărute în practică.

Potrivit Eurobarometrului din noiembrie 2010 media de implicare a cetățenilor în activități de voluntariat este în Uniunea Europeană de 30%. Treisprezece state din Uniunea Europeană se situează peste această medie, printre acestea aflându-se Olanda, Danemarca și Suedia unde implicarea depășește 50% din populație. Profilul voluntarilor la nivel european indică un grad mai mare de activism al cetățenilor cu un nivel socio-economic ridicat și aproximativ 20 de ani de școală, persoane active pe piața muncii și care manifestă interes sporit pentru viața publică.

Echivalentul contribuției financiare a voluntariatului la PIB atinge, în state precum Austria, Olanda și Suedia, procente între 3% și 5%, iar în Marea Britanie, Finlanda și Danemarca peste două procente.

În comparație cu alte state, nivelul la care se situează voluntariatul în România este sub media europeană, Eurobarometrul din noiembrie 2010 indicând o rată de implicare a populației de 20%, plasând România în categoria țărilor din Uniunea Europeană cu un nivel scăzut de implicare.

Această lipsă de implicare se datorează în primul rând lipsei unei structuri instituționale la nivel central, cu atribuții privind promovarea organizațiilor care se ocupă de voluntariat. Mai mult, în prezent nu există posibilitatea unei centralizări a datelor referitoare la astfel de organizații.

Printre barierele în calea unor activități coerente de voluntariat, se numără și lipsa informațiilor referitoare la pașii care trebuie urmați pentru a deveni voluntar, teama că voluntariatul presupune costuri suplimentare pentru voluntar, asocierea termenului de voluntariat cu înțelesul său anterior Revoluției de la 1989, respectiv „muncă impusă de conducere”, lipsa de protecție împotriva riscurilor de orice natură.

Legea 195/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 27 iulie 2006, prezintă o serie de lacune în ceea ce privește

semnificația unor termeni, reglementarea contractului de voluntariat, a situației persoanelor care administrează astfel de activități, a drepturilor și obligațiilor voluntarilor și prin urmare e nevoie să se aducă anumite clarificări în această materie.

Mai mult, în acest moment, în România, activitatea de voluntariat se axează pe tineri și se realizează exclusiv prin intermediul ONG-urilor, în timp ce în alte state europene, majoritatea voluntarilor sunt cei de vârstă a treia, cu experiență și un simț dezvoltat al apartenenței la societate.

De asemenea, în majoritatea statelor europene, voluntariatul se realizează prin implicarea activă în activitățile desfășurate de ONG-uri care activează la nivel local și care sunt formate din membrii ai respectivei comunități. Scopul urmărit prin aceste activități constă în încurajarea populației mature, a populației active de a participa la acțiuni de voluntariat.

Modificarea Legii 195/2001 ar determina apariția unui act normativ greoi și dificil de înțeles și utilizat, mai ales având în vedere numeroasele schimbări aduse prin noua lege.

Prin urmare, este nevoie de adoptarea unei legi noi, creată pe structura celei vechi, care păstrează o parte din reglementările anterioare și care răspunde problemelor întâmpinate în practică de cei care derulează activități de voluntariat.

Printre principalele noutăți aduse de prezenta lege, amintim: reglementarea activității de voluntariat desfășurată pe o perioadă mai lungă, prin instituirea obligativității semnării unui contract de voluntariat; eliberarea unui document care să ateste calitatea de voluntar, care să poată constitui un avantaj în cazul angajării, la fel cum se întâmplă în prezent în majoritatea statelor europene în care activitatea de voluntariat se află într-un stadiu avansat de dezvoltare; reglementarea clară a activității de management al voluntarilor și a concediului de voluntariat; stabilirea categoriilor de persoane care nu sunt supuse dispozițiilor prezentei legi.

Prin reglementările sale, prezentul act normativ transpune în practică o parte din politicile Uniunii Europene privind incluziunea socială, oportunitatea de a învăța pe tot parcursul vieții prin implicarea în activitățile de voluntariat, îmbunătățirea dialogului între generații, responsabilitatea socială a indivizilor, dar și a companiilor.

Legea voluntariatului, în forma prezentată, oferă răspunsuri coerente la teme punctuale și oferă un cadru legal modern pentru desfășurarea în bune condiții a activității de voluntariat.

INITIATOR
ALINA GORGHIU,
DEPUTAT
15